



De duivel uitlachen

LEVENSLIED

Monique Snoeijen schrijft de soundtrack van haar leven. Deze week: een jaar in bed.

Vanaf het moment dat ik de titel zag, is er een enorm verlangen in mij losgemaakt: *The Woman who Went to Bed for a Year*. In het laatste boek van Sue Townsend stapt een vrouw, Eva, op de dag dat haar zeventienjarige tweeling op kamers is gegaan, in bed en blijft daar een jaar. Een jaar! In bed!

Het boek ligt naast mijn kussen, al een maand, en hoewel ik pas op bladzijde 135 ben (ik val steeds in slaap) beheerst het de hele dag mijn gedachten. Van de achterflap weet ik dat Eva gedurende het jaar dat zij in bed blijft, een cultstatus verwerft. Voor haar huis staan rijen fans die hopen een glimp op te vangen van deze 'engel', die zich heeft vrijgemaakt van banale, aardse zaken.

In 1859 bleef een man (Oblomov) honderdvijftig bladzijden lang in bed en werd hij als lui en indolent gezien. Anno 2012 blijft een vrouw (Eva) 437 bladzijden in bed en ze wordt een heldin. Dat zegt iets over deze tijd en moderne verlangens, althans over die van mij: elke avond als ik het licht uit knip, denk ik: had ik maar de kracht om een jaar in bed te gaan liggen.

Voor zo'n zelfgekozen bedrust bestaat opvallend genoeg geen

woord, en dat heeft natuurlijk maar één reden: het is taboe. We kennen wel 'sterfbed', 'kraambed' en 'bedje van sla', en dat zijn ook precare zaken, maar daarover hebben we blijkbaar leren praten. Ze zijn waarschijnlijk ook minder ontregelend dan een vrouw die een jaar in bed blijft.

Ik snap het wel: van een middagdutje is allang bekend dat het verkwikkend werkt. Wie elke middag een half uurtje gaat liggen, heeft daarna aantoonbaar meer energie en bovendien minder kans op hoge bloeddruk en hartkwalen. Hoe heilzaam moet het dan wel niet zijn om een jaar in bed te liggen? Maar daar mag natuurlijk niet over gesproken worden, want wat als iedereen dat opeens gaat doen?

Twee jaar geleden, toen ik net weer alleen woonde, was mijn vers opgeknapt bedstee nog de ideale plek voor een langdurig verblijf: kaal, fris, wit. Op de muren waren nog geen muggen uitgesmeerd. De kleren hingen nog in de kast. De zon viel in reepjes door de houten luxaflex. Hier zou ik de rust vinden die ik al zo lang zocht.

Inmiddels gebruik ik mijn bed voor zaken die anderen aan de keu-

kentafel doen: webwinkelen, lezen, artikelen schrijven, telefoneren, film kijken, eten, nagels vijlen, tanden stoken, telefonisch vergaderen, telebankieren, mail wegwerken – en dat liefst allemaal tegelijk. Mijn matras is een kantoor geworden waar ik al multitaskend in de kussens zit, zogenaamd 'lekker in bed'. Maar met ontspannen heeft het weinig te maken. Daarom wil ik zo graag doen wat Eva uit het boek van Sue Townsend doet: in bed gaan liggen en zien of ik mijn eigen gedachten nog kan horen.

„Bluf”, zegt mijn huidige verkering. Hij denkt dat ik dat niet kan. „Jij moet altijd iets doen, anders ben je niet te genieten.” Hij denkt dat ik voor iets op de vlucht ben. Zelf kan hij heel goed in bed liggen – dagen, weken, maanden als het moet. En dat noem ik dan weer vluchten; je ogen sluiten voor de werkelijkheid. Maar dat zie ik verkeerd, zegt hij. „Wie alsmaar aan het rennen is, heeft de duivel op zijn hielen. Wie in bed gaat liggen, lacht hem juist recht in zijn smoelwerk uit. Dat moet je durven.”

Vandaag zal ik dapper zijn, een beetje. Ik blijf in bed liggen. Ik kom er pas weer uit als ik mijn boek uit heb.



Luistertip

Luistertip bij deze column **This bed** van Alicia Keys

Doe mee met het samenstellen van een Spotify-speellijst met liedjes over bedden. Voeg uw eigen liedje toe via nrc.nl/bed

Mijn matras is een kantoor geworden waar ik multitask

DE GROTE LIEFDE VAN ...

Jurriaan van Hall (1962), beeldend kunstenaar, over zijn grote liefde Juul.

tekst **Sandra Heerma van Voss**



Juul, 2011

Heeft u ook een grote liefde? Mail naar groteliefde@nrc.nl

‘Ze was van een andere categorie’

Hij observeert zijn omgeving als een kind, nieuwsgierig en verbaasd. Juul schilderde hij al talloze keren, en nog steeds doet ze hem af en toe versteld staan.

Ik begon op de Rietveld Academie in 1981. Twee jaar daarvoor was ik al van Noordwijk naar Amsterdam verhuisd. De lokroep van de stad was groot, ik kon niet wachten om me te manifesteren in de wijde wereld.

Eerst dacht ik dat dat als fotograaf zou zijn, of als popmuzikant – ik speelde basgitaar in allerlei bandjes. Dankzij een cursus modeltekenen in het Van Gogh Museum kwam ik bij het schilderen terecht.

„Op de Rietveld had ik al na een paar weken een groepje vrienden gevonden, jongens die net zo actief en enthousiast waren als ik. We formeerden een basisjaarbandje, de Soviet Snacks – dat was een knipoog naar de band van Peter Klashorst, Soviet Sex. Peter zat ook op de Rietveld en was al hard bezig om het te maken als schilder. Ik keek tegen hem op, net als tegen Rob Scholte, ook een ouderejaars.

„Het eerste optreden van de Soviet Snacks was tijdens een groot schoolfeest in Paradiso. Ik was niet eens echt zenuwachtig, totdat de gastvrouw van de avond het podium op stapte: een prachtige verschijning in een strak, glimmend broekpak, die mij in een Vlaams gelegenheidsaccent vroeg om onze band aan de zaal voor te stellen. Ik kleurde diep rood.

Wat een vrouw, wat een stijl! Ik zag meteen dat ze volstrekt eigengereid was. Wij waren allemaal punk, of nou ja, dat vonden we zelf, en zij deed iets totaal anders.

„Een paar maanden later kwam deze Juul, zoals ze bleek te heten, opeens naast me zitten tijdens een spijbeluurtje in de kantine. We praatten even, en toen vroeg ik of ze weleens vaker gehoord had dat ze een mannelijk gezicht had. Nog nooit, zei ze kortaf. Oef. Niet zo handig. Ik bedoelde dat ze sterke gelaatstrekken had.

„Op een volgend feest duwde iemand Juul tegen me aan en riep: ‘Zij vindt jou leuk, hoor!’ Ik wist dat niet – ik was niet onzeker met meisjes, maar Juul was van een andere categorie. Ze was een paar jaar ouder en hoorde bij een kliek van extravagante vrouwen en nichten die een hoge status had op school. Het feest eindigde in een disco, de Mazzo, en daar zoonden Juul en ik voor het eerst. Tegen de ochtend vroeg ze: ‘Heb je al ontbeten?’ en nam ze me mee naar haar etage in de Jordaan. Een roze taartje was dat, met overal vitrage en kunstbloemen – nu zou je het camp noemen. We hadden elkaar lief, en de volgende dag, tijdens een autorit naar Basel, waar ik werk op een kunstbeurs kon exposeren, drong tot me door dat ik verliefd was.

„Het was niet meer dan logisch dat ik bij Juul introk, dat we elkaar aan onze ouders voorstelden, dat we voortaan samen uitgingen en tentoonstellingen en concerten bezochten. Dat we in een nieuw bandje gingen spelen, met Juul in Elvis-kostuum achter de microfoon. Onze liefde had niet veel woorden nodig. Vrienden wezen me soms verontwaardigd op de vrijheid die ik inleverde – ik was een burgerman geworden, dat was de afspraak toch zeker niet? Ze brachten me niet aan het twijfelen. Ik wilde niets anders.

„Na dertig jaar is mijn liefde voor Juul onveranderd groot. Het is een continuüm crescendo. Ze is mijn held, mijn rots in de branding, ik zou me geen raad weten als ze me ooit verliet. Ik moet er ook niet aan denken om een tweede leg te beginnen, zoals veel mannen van mijn leeftijd schijnen te willen. Ik wil met niemand anders oud worden dan met Juul. En wie anders zou dat met mij willen, of kunnen?”

De oudste van hun twee zonen studeert al, in Delft. Gelukkig komt hij elk weekend naar hun huis in de Pijp. Ze hebben het veel te gezellig met z'n vieren.